

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a mesloga sve pokvarci" Nat. Pos.

- Uredništvo i odpravnost na se CORSIA STADION br. 12. -

Nepodpisani se dopis u tiskaju. Pripisana je pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglaša od 8 redakata stope 60 novč., za svaki redak više 5 novč.; ili u sljedećem opstovanju uz pogodku sa upravom. Novci se šiju poštarskom napiticom (assegno postale). Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Koncu listu ne dodje na vreme, noko to javlja odpravnost. Izvana napisa i "Reklamacija". Dopis i u vratniku niko se i ne tiskaju. — "NAŠA SLOGA" izlazi svakog četvrtka i 1. cestom arku. Novci i pisma žalju se na uredništvo ili odpravnost. Nebilježen listovi se ne primaju. — Predplata s poštarskim stožem 5 novč., za sečljaku 2 novč. na godinu. Razmjerne fr. 250 na pol godine. Izvan carovine više poštara. Na malo 1 br. 5 novč.

Interpelacija

zastupnika g. dra. Vitezica i drugovih na njegovu preuzvišenost ministra za trgovinu:

Polag brojnjih vestih iz Rima, koje se čitaju u današnjih novinah, prijavljen je u južerašnjoj sjednici talijanske zastupničke kuće upit o zaključku goričke konferencije gledajući ribarstva u jadranskom moru i o proglašenju dotičnih dokumenta. Na predlog ministra Maucini-a zaključeno je — po istih vestih — da će se o tom pitanju buduće saboto, t. j. autra razpravljati.

Obzirom na to, da se tu radi o pitanju, koje zasjeca u životnoj interesu pučanstva našeg Primorja, stavljaju podpisani upit na njegovu preuzvišenost g. ministra trgovine:

»Ja li njegova preuzvišenost voljna podati visokoj kući razjašnjenja o zaključku spomenutih dogovora konferencije i dotične dokumente objedaniti; ili u nječnom slučaju, koje li su tomu zapričio?«

Beč, 13. marča 1885.

Dr. Vitezic, Nuhergoj, Pozza, Raič, Dr. Ooz, W. Pfeifer, Vojnović, Nakić, Matuš, Obreša, Klun, Dr. Vašaty, Trojan, Dr. Poklukar, baron Sternbach, Fischer, Zallinger, Ig. Giovannelli, F. Tilšer, Dürich, Hevera, Dr. Jansa, Dr. Ed. Gréger, Josip Müller, Dr. Steidla.

Svečenstvo i puk.

Dan današnji, kad naši narodni protivnici ruže i pogrdjuju svakoga našega čovjeka, koji se zauzimlje za nevojno hrvatsko pučanstvo Istre; kad so tuži i donuci svakoga rođoljuba a osobito naše čestito svečenstvo, koje nepušte u talijansku tikvu; kad se zahtjeva od biskupih i drugih duhovnih poglavara, da zabrane narodnim svečenicima pačati se u svečtvene stvari, ganuti se za boljak siromašnog puka jer da je za svečenika, poslije tolikih mukah i naukah jedino crkvi i molitvi, vrijeđano i potrebno je, da dozna naš narod i njegovo pre-vredno svečenstvo, kako o tom sude učeni, razboriti i pošteni katolički muzevi i što o tom pišu njihove novine. Za to donašamo niže misli i sud iz uvodnog članka uvaženog lista za katoličko svečenstvo Austrije «Correspondenz-Blatt.»

«Učeni Francez Girodon» pišu te novine tuži se u jednom u Parizu nedavno tiskanom djelu, da je francuzko svečenstvo izgubilo svaku čušnju i svaki vez sa narodom; da se je podigla među njim i pukom skoro nepredobitna ograda predusudak i da stoji svečenstvo sada posvema osamjeno i odbučeno.

To je žalostno stanje, koje pokazuje naglo propadanje vjere i čudo-rednosti u odlučujućim krugovima najviše kršćanske Francezke. Gdje pretaže družbeni vez kao tamo, prestaje i veći, stališu primjereni upliv svečenstva, jer nesporazumijenje i nepredobitno prodsudu moraju napokon izazvati svuda prozir.

A gdje noime više medjusobna poštovanja i pouzdanja, tu nešto više niti živa rječ niti djelo ikakva uspjeha. Tko je tomu uzrok? Mi odgovaramo kratko ali odlučno i nemoće na pogibelj, da će nam se s budi kojo strane prigovoriti: *Uzrok tomu jest ono žalostno i nezretno uzmicanje i susuziranje svečenstva od puka, od njegovog života i njegovog rada, pa bilo s čutljivosti, bilo s malodružnosti ili udobnosti ili makar s kojog drugog uzroka.*

Ovakvi izgovori jesu krivi i pogubni. Čini govore nepotrebno. Redovnici (fratari) su po svom zvanju i samoučku, svečtveno svečenstvo spada med živalno gibajući se život puka, čigovini potrebljani i novljami ima se upoznati i proučiti je; čigove pravedne borbe mora podupomagati; čigovo dučevno i tjelesno blago ima nesrebično i požrtvovno braniti; čigovo boli i radosti mora svečenstvo s njim dijetiti.

No samo put u nebesa ima svećenik kazati puku i u tom ga predvoditi, nego i put zemaljskoga dobrostanja, ne samo rječju nego i djelomično i iskrenom požrtvovnošću.

Tako će si osigurati kod svoga plemenito čutljivega pučanstva pouzdanje i ljubav u tim istodobno i poštovanju naukom i uputam svojega užvišenoga naroda. Drugačja biti će svečenik za množe *kao zvono bez jeke ili glas zaprijučega u pustinji.*

Odušaši Francezke, popisani od Girodona daleko su od nas i nas se samo občitno tiču. Nu posve blizu nam je pitanje: Kako stojimo u Austriji (ili mi u Istri)? Gdje se zatvara

i u sakristiju i glij se potruditi najviše do škole i bolestnika, tu je nje-gov družbeni položaj, ositivo u gra-dovih, kao i u Francezkoj; tu izgubi stuki živi savez s pučem, a tim ujedno i odlučujući upliv na pravac javnosti i na one osobe, koje ravnaju občinskim poslovima, izbori, dnevнимi pitanji itd. Tada se sa svečenstvom više niti ne računa, jer se ga više nepotrebuje.

Takovim svečenicom izkujuće doduše nekakva prisiljene naklon ili komplimente, takove trpe kao potrebito zlo, ali jih nepreporučaju za duhovne pa-stire, za občinska zastupnika niti za druga javne poslove odlučujuća za-stupstva, gdje bi mogli ikakvo upli-vati. Tim njim je određljeno djelo-vanje kao duhovnim pastirom jedino u crkvi. Tužiti se na to, nekoristi,

jer pomažu samo prava sredstva, koja živo djeluju.

Neka osobito mladje svečenstvo podigne svoju glavu i neka razumi vrijeće a da i vrijeće njega i njegovu imenitnu zadatu razumiti može.

Cujo se sa neko strane pitanje: a šta se ima diniti? Odgovor je luhak jer nam je podje sam Isukrist. On je občio danomicu odlučnu sa narodom, sa prijateljima i neprijateljima. On se jo otčiški skrbio i za zemaljske, materijalne potrebe, osobito za niže pučanstvo;

On bijašo svim na utjehu, savjet i pomoć; On si je tim pridobio sru i pouzdanje onako mnogobrojnoga naroda, tim jo našao pripravnost za vjeru, za svoju užvišeno poslanje. Isto tako žinili su Apostoli; isto tako svi voliki narodni biskupi, kao na primjer Ketteler i Rudiger; isto tako niži svečenici, kao Kolping (djelički otac); tako su radili i katolički narodni svečenjaci, kao mogući O' Connell i sada u Francezkoj kršćansko-socijalni vodja grof de Mun.

Kad bi bili ovi radili, kao što rade danušnji amo tamo nekoj svečenici, koji prerado naslijeđuju Apostole, kad su se prije Duhovih zatvorili od straha proti Židovi, nebi se bio narod onako živo oduševio i poveo za njimi. Neka se dakle i naši vremena srujti po svojih potroboša. I gibanje katoličkog puka u Njemačkoj, govorim dosta jasno, kako volja postupati u sadašnjem vremenu.

K tomu su najbolja sredstva: *najprije valja, da se svatko sam miče (gane)* ako hoće, da drugo uči mitenti se; zatim treba podupirati razna družstva i novine; valja zalažiti medju narod i s njim občiti u svakoj prijedložnici; da je treba neustrošivo braniti javno katolička načela, te ista upraviti na razna dnevna pitanja, bilo posredno ili neposredno; mora se dalje složno raditi čestitim sastanci sa svojim stališćem i napokon užvišeno držati ideal, koji mora svečeniku nad svim materialnim malenkostima, kao svrha njegova zvanja svjetlosti.

Takovim svečenicima su štovani od prijatelja i neprijatelja, oni jih na to poštovanje sami prisile, a njihov upliv na narod, ne samo na dobre, nego i na najveće protivnike, možemo svaki motriti, makar iz istih psovih modernog barbarstva.

A čemu da se čudi svečenik, koji se zatvara pred narodom i koji pred njim bježi ako mu narod odgovara predsudam i najnepravde uvrsti? Taj narod čita danomicu u Židovskoj Štamplji i smradnih novinama "kršćanskih" odpadnika, bezbrojne psovke i pogrde; najbrutalnije protoste proti "popom"; poruge proti naukom i obredima crkve i kršćanstva; upzore-

dijanja svečenika sa zanatljom itd. itd., a svečenika nepozna narod s bliza občenja, nepozna njegovog osvjeđenja i požrtvovnosti; njegove ljhavi do naroda i njegova blagodarnasudjelovanja kod svih pravoslavnih poduzećja. Što pak je nauči čovjek od naroda, toga se Štuje, na to se neobazire, u tomu ga luhko prevare i nabučkoju oni, koji su bunti i nemirujući od zanata i koji napreduju u duhu slobodnih zidara.

Neka dokle ne sudi svečenstvo pročisto to neponuzanje, te predsude, takovo držanje puka, jer ono si jo u mnogdrom samo krivo; ono može sve to promjoni ako stupi opet odlučno i neutrašivo medju narod te mu kaže dan za dnevom. Kako misli i što želi; ako potraži ono samo za to prigodu i tim nasledjuje primjer onih, koji su stupali i stupaju još uvek tim putem sa najboljim uspjehom. Tko hoće svrhu, mora hotjeti i sredstva.

Preporučamo što toplije nekoj našim svečenicom ovu krasnu nauku; neka si dobro zapamte što piše pravi svečenik o javnom djelovanju svečenstva med narodom. Na napadaju protivnog nam novinstva i na proroke modernog liberalizma netreba se obavirati. Svatko, koji učini svoju dužnost kao svečenik i rodoljub neima se čega bojati a najmanje onih, kojim je jedini zanat napadanje, poruga i kleveta. A i seljaci naša neka gornji članak dobro pročitaju i marljivo prouče, da budu mogli začepiti usta našim lažnim liberalcem, koji neprestaju viljati: »pop neka se pada s crekvom i neka se ne može u našo stvari». Oni tako ne misle, oni se pretvaraju, oni prodiči to jedino za naše svečenike a njihovim je sve slobodno. Oni se boje pravog svečenika jer znaju, da ako se taj zauzimlje i za javne poslove, za stvari puka izvan crkve, da taj svečenik ljubi svoje stado, ljubi svoj narod, da mari za njegova dobro i da će takovog svečenika narod štovati, ljubiti i slediti.

POKRAJINSKI ZAKON.

od 7. veljače 1885. koji vredi za Markgrofovje Istru i kojim se preinakuju §§. 40, 45 i 47. u kriješto našeznoga se občinskoga reda, proglašenoga zakonom 10. julija 1863. Br. 13 te će una-pred glasiti kako slijedi:

Članak I.

Stavljuju se izvan kriješto §§. 40, 45. i 47 občinskoga reda, proglašenoga za-konom 10. julija 1863. Br. 13 te će una-pred glasiti kako slijedi:

S. 40.

Občinsko zastupstvo sakuplja se po potrebi, a najmanje četiri puta na godinu za prvi deset danah svakoga devetletka.

;) Kod nas u talijanskoj.

;) Kod nas: Preti crano-croatii / Ured.

;) Kod nas: Preti crano-croatii / Ured.

Svaku sjednicu zasvijanje načelnik ili kad je ovaj zaprećen, njegov zamjenik.

Svaku sjednici, koja nije na ovaj način sazvana, jest nezakonita i stvoreni zaključci su nevaljani.

Načelnik mora sazvati zastupstvo svaki put kad to zahtjeva ili bar trećina zastupnika, ili kotarska politička oblast ili u predmetu tiskušu vlastitoga občinskog djeležkruha, zemaljski odbor.

Poziv k sjednici občinskog zastupstva ima se dodati i pribrođiti program predmeta, koji će se razpravljati.

Nije dozvoljeno razpravljati o predmetu, koji nisu previdjeni u programu, vam u slučaju prešnosti, o kojoj ima prije odlučiti občinsko zastupstvo.

Poziv ima biti pribrođen občinskim zastupnikom bar tri dana pred sjednicom izuzev slučaja prešnosti, koji se daju opravdati.

S. 45.

Da bude zaključak voljan, potrebna je absolutna većina prisutnih zastupnika, k ovim se računa i predsjedatelj, koji ima pravo glasovati.

Glasovanje je ustmeno; može se pakovo, pošto predsjedateljevega suda, ustanjavajući ili sedec.

U broj prisutnih neće se uračunati oni, koji se polag §. 42. moraju uzdržati od glasovanja. U svih drugih slučajevih glasovačkih zastupnika, koji bi se izjavili, će se uzdržati od glasovanja, prihvaćaju se glasovački protivnički predlog, o kojem se glasuje.

Predlog, za koj se izjavilo jednako glasovački, imaju se smatrati zabačenimi.

Uslad zaključku občinskog zastupstva, mogu se izbori i imenovanja preduzeti cedujumi i absolutnom većinom prisutnih. Ako se ova nije postigla u prvom i drugom skrutiču, prelazi se na uži izbor između dvojice, koji su dobili najviše glasova te odlučuju u poslednjem slučaju ždribe, ako su glasovi jednak.

S. 47.

O stvorenih zaključelih mora se voditi zapisnik, kojega ima počasni predsjedatelj, dva za to od občinskog zastupstva naročito označena zastupnika i bilježnik. Zapisnik ima se čuvati u občinskom arhivu.

Zapisnici javnih i zaključci tajnih sjednica imaju se osim toga prepisati u za to određenu knjigu, koja ima biti u občinskom uredu u svakoj izloženoj na slobodni uvid svakom članu občine.

Ovaj može izeti sam prepis ili ga zahtjevati od občinskog uredu na svoje troškove.

Članak II.

Ovaj zakon stupa u kriještu sa danom objavljenja.

Članak III.

Mojemu ministru za unutarnje poslove povjerena je izvršba ovoga zakona.

Beč, 7. februara 1885.

Franjo Josip, s. r.

Taaffe, s. r.

NB. Ovaj zakon stupa je u kriještu dne 2. ovoga mjeseca, jer je toga dana izdano i proglašeno u pokrajinskom zakoniku pod brojem 6. U javnom životu citira se ovako: »Zakon 7. februara 1885. P. Z. br. 5.« Opaz. a Uredništvo.

NEKOLIKO RIEČIH

o promjeni zakona od 7. februara 1885. kojim se mijenjaju §§. 29, 33, 35. i 37. obč. reda za Istru.

Zakon ovaj, kako sam ustanovljuje, stupio je već u kriještu.

Tko sručna ove paragrafe sa pravačnjim izbornim občinskim reda, lako će uvidjeti sve promjene.

Glavno je htjelo doskočiti onim slučajevom u našoj pokrajini, gdje je manjina osuđivala izbor občinskog vjeća, ne prisustvujeći dotičnoj sjednici. Polag ovog zakona, oni članovi, koji uprkos izričitoj opoziciji ne prisustvuju drugoj sjednici, uređenoj za izbor občinskog vjeća, bivaju kužnjeni globom do 50 for. i gube zastupničku čast, a na njihovo mjesto stupa oni zamjenici, koji su u istom izbornom tlu dobili najviše glasova za članovi zastupstva. Na taj način predaje se k trećoj sjednici, pak ako se i u ovoj nemože doći do izbora občinskog vjeća, tad se ima razputiti ovo občinsko zastup-

stvo, i u 14 danah obaviti nove izbore na temelju starih nepopravljivih listinja.

Htjeli bi nekoj, da se ovaj zakon neima upotrebiti u onih slučajevih, gdje je već izabrano občinsko zastupstvo, nuđe se još ima obaviti izbor občinskog vjeća. U ovom slučaju, veće, imaju vrediti stare ustanove. To mnejuje htjeli bi obrazložiti mi, što smatraju izbor zastupstva i izbor vjeća jednim te istim izbornim činom. Mi držimo to mnenje krivim, i to iz sledećih razloga:

Vredi pravničko načelo, da se u zakonu neima praviti iznimak, ako jih sam zakon nepravi. Čim dakle zakon ustanovljuje, da stepa odmah u kriještu, to se ima upotrebiti u svih slučajevih, na koje se proteže. U ovom slučaju, da je zakonodavac htjeo, da se izbor vjeća kod onih občina, gdje je već obavijen izbor zastupstva, ima obaviti polag starih propisa, to bi se bio u tom pogledu izričito izrazio.

Vredi i to načelo, da čim stupi u kriještu novi zakon, to stari u isti čas prestane, ako novi zakon neustanovljuje, da se ima još gdje stari upotrebiti.

Nudjimo mi se nitim neslažemo, da je uistine izbor zastupstva i izbor vjeća jedan dan jedan te isti postupni ili izborni čin.

Već sam občinski red stavljao tu dva čina u posebnu poglavju. Ako to i neodlučuju, ipak ja od neke važnosti i to okolnost u razpoznači, da li se imaju smatrati izbor zastupstva i izbor vjeća jednim te istim činom.

K tomu drugi su dionici kod izbora zastupstva, a drugi kod izbora vjeća; druga svrha onda je druga ovđe. Ondje biraju gradjanin izborni, a ovđe izabran; onda se izbra zastupstvo, a ovđe se konstituiru. Ondje presjeda star načelnik, a ovđe starji po dobi između novolazbenih. Dakle drugi dionici ili stranke, drugi predsjednik, druga svrha, sve činjenice, koje dovoljno dokazuju, da su to dva različita čina, ako i jesu podredjeni glavnog svrhi, nazime izboru nove občinske uprave. I tražba za odсудu i tražba za ovrhu su podredjene, glavnom cilju, nazime steti avio pravo, nu ipak tko će pametan užitviti, da je to ave jedan postupni čin?

S tim scenimmo, da smo dostačno izvrsili to pitanje.

Kako se dakle ima postupati kod izbora občinskog vjeća u Buzetu? Tamo je, uko se nevarimo, za ovo daje sazvana sjednica.

Nedodje li dovoljan broj,* tad stari načelnik ima u 14 danah sazvati novu sjednicu uz opomenu odsutnikom, ili onim, koji su se udaljili prije svršana izbora, ako nedodju na tu sjednicu, da će bit kažnjeni sa globom do 50 for. i da gube zastupničku čast. Ako slijedi nedodjbu, tad politička oblast odmjeri globu, a etar načelnik sazvao u istom roku kao i drugu opst sjednicu, pozavat na tu tolko zamjenika, koliko zastupnikab od pada.

Toliko za sad, a bude li potrebno, vratali ćemo se opet na istu stvar.

Občinske stvari u Buzetu.

Godinu i četvrti 9 mjeseci poslije zatvoritog obstanka občinskog zastupstva, izabralo se je novo zastupstvo u Buzetu. Uz sve meštanje, što jih je tuljansku stranku poduzeo, uz svu patnju što su u pretrpili prednici hrvatske stranke u vremenu izbora, tako da nisu mogli nijedne u Buzetu nit jesti dobiti, ipak je hrvatska stranka pobijedila. Njezinih zastupnika, bilo je izabran 20. tuljanskih 10. Bilo je to mjeseca maja prošle godine.

Prošlo je zatim punih *oram mjeseci* prije neg se je pristupilo k izboru načelniku i občinskog vjeća. Dogodilo se je to dne 26. januara t. g. Došlo je pak do djetinjnoj sjednici samo 20 članova takо da se izbora načelnika nit vjeća nije moglo obaviti.

Većina zastupnika, neljavaju nađe, da bi se nit kod drugoga sazova sjednice obavilo toga izbora, a želje da pređe u druge ruke uprava, proti kojoj bilo je već često pisanja u »Našoj Slogi«, i u istoj porečkoj »Istrije«, proti kojoj bilo je govor u porečkom saboru da je nijedan

nije mogao braniti, koje neurednost je poznata i o c. k. kotarskoj oblasti i o c. k. zemaljskoj oblasti pa i istom zemaljskom odboru, i činila je molbenje na visoko c. k. namjesništvo. U njoj je navala razne neurednosti i prosila c. k. činovnika, kada povjerenika ili komisara, vješta občinskim poslovom, koj nepozna nikoga nit nije s otkim ulikom vezan, koj poznava občinu i vjeća govoren u občini, kojemu bi pred očima lebđio same zakon i pravica, to koj bi občinsku upravu u red stavio.

Tu molbenju, koju smo u cijelosti donesli u br. 6 t. g., odnesli su zastupnici, vjih 17. osobno namjesništvo. Govorili su tu sa savjetnikom g. Krekovićem i sa dvorskim savjetnikom g. Rinaldinjem. Ovaj nije htjeo od početka nit vjerovati neurednostim, ali kada su mu jih odaslačeli sa neponitljivim dokazom potvrdili, povjeravao je, zgrada se je, i uvjeravao ih, da će se namjesništvo zauzeći za stvar i nastojati svom strogostju, da so zato vrši.

Tu zauzeću, koju smo u cijelosti donesli u br. 6 t. g., odnesli su zastupnici, vjih 17. osobno namjesništvo. Govorili su tu sa savjetnikom g. Krekovićem i sa dvorskim savjetnikom g. Rinaldinjem.

Ovaj nije htjeo od početka nit vjerovati neurednostim, ali kada su mu jih odaslačeli sa neponitljivim dokazom potvrdili, povjeravao je, zgrada se je, i uvjeravao ih, da će se namjesništvo zauzeći za stvar i nastojati svom strogostju, da so zato vrši.

Od tada prošao je cijeli februar i del marta, a uprava, proti kojoj je na svih stranah tužba, je još uvek u istih rukama.

Oni koji ju vode, Imali su dosta vremena, da se priprave na drugi saziv sjezdnic i upotrebili su sve svoje sile, da baram nekoliko zastupnika većine na svoju stranu zadobiju.

Madžutin došao je novi zakon kojeg smo donesli u podlistku zadnjoga broja, i o kojem govorimo na drugom mjestu.

Talijanski buzetski bili su svi opareni došivo za taj zakon. U unutrašnjosti su savjeta u Poreču i u Pazinu. S jedne i druge strane dobili su iste naputke. A kakvi su ti naputci, vidi se iz njihovog držanja dne 11. t. m., dan u kojih bijaše sjednica po drugi put anovzabrana. Dakle drugi dionici ili stranke, drugi predsjednik, druga svrha, sve činjenice, koje dovoljno dokazuju, da su to dva različita čina, ako i jesu podredjeni glavnog svrhi, nazime izboru nove občinske uprave. I tražba za odсудu i tražba za ovrhu su podredjene, glavnom cilju, nazime steti avio pravo, nu ipak tko će pametan užitviti, da je to ave jedan postupni čin?

MI nitiako nepojmimo, kako se to u uvedenoj državi dogadjati može. To dovoljno razražavaju nove stanje. Zakoni su svi sjezdnicima, da bi se izvredio domoljubno čuvenstvo togata. Bože maj! da bi se hravatski kotari Istra htjeli tužiti proti zastupnikom izabranim u njihovih kotorih, koliko bi se tužba nabralo, mislimo da bi bio prepun predsjedničkih stol u Beče. U jučerašnjoj sjednici govorio je zastupnik tršćanske okolice g. Naborgoj te zagovarao nokojo žjezničke svezne, osobito onu Trst-Hrpalje.

MI nitiako nepojmimo, kako se to u uvedenoj državi dogadjati može. To dovoljno razražavaju nove stanje. Zakoni su svi sjezdnicima, da bi se izvredio domoljubno čuvenstvo togata. Bože maj! da bi se hravatski kotari Istra htjeli tužiti proti zastupnikom izabranim u njihovih kotorih, koliko bi se tužba nabralo, mislimo da bi bio prepun predsjedničkih stol u Beče. U jučerašnjoj sjednici govorio je zastupnik tršćanske okolice g. Naborgoj te zagovarao nokojo žjezničke svezne, osobito onu Trst-Hrpalje.

Nj. V. prestolja naslijednik carević Rudolf sa suprugom prispeo su u grčki grad Pirej 15. t. m. Tu bijahu pozdravljeni gromom topovaca. Šan kralj i njegov sin sa ministri došli su na brod i pozdravili su priestolonasliđniku srdačno. Grci su oduševljeno pozdravili visoko gostove. Jedna francuzska oklopnača (fregatta) došla je iz Smirne a Contre-admiral Comte pozdravio je vrlo ljubozno našega priestolonasliđnika.

Od svoga se rida, da je naša država u dobrim i mirnim odnosaših sa svim velikim vlastmi. Pogovara se, da će na Cetinju Njegova carska Visost urediti stvari gledo Krivošijah i da će se moći tada povratiti onđešnji bjogunci svojim kućam. Koliko neće jednakih proplatiti od vesolja!

U ugarskom saboru biti će izabrana regnularna deputacija, kako smo već javili, da u sporazumu sa takovom deputacijom iz Hrvatske i u razjasni odnosaši modju tim drijimi kraljevinama.

U Zagrebu se ozbiljno počelo raditi o tome, da se započne zidati novo kazalište. Kako kažu u tu svrhu potrošiti će se 430.000 forintih, a kazališta (teatar) će se zidati još ovoga ljeta.

Iz Cetinja pišu u jednoj tamošnjoj novini, govoreći o sjajnom dočeku, koji se pripravlja za priestolo-naslijednike: »Uvjereni smo, da će kod ovako

pa lahko zaboravim. Nabrojili su Vam nešto tek od posljednjih dva godinu.

U Vrbniku zatvorili su nekoliko mladića, jer su zecevi nosili trobojne vrpce. Vrboljanom zatranili su vleski občinsku zastavu, jer je osim občinskog grba imala i hrvatske boje. Politički komesar ništi izzore, jer u razmjerjih 47 : 13 i 47 : 3 nema još većine glasova. On vadi iz prednje Bachove patente, da može spraviti u buturnicu i voditi po noći dva sata daleko mliju žandari jednog pravilja, koji se drzno povlaču! Živio car! Živili Hrvati. Izbori, koji bi imali biti javni, promjenjuju se u tajne. Iz manjinah stvaraju se ujedno većine.

Dubačina je određena od občine krke već dve godine a još nema svoga zastupstva. Nije ni skuhana ni specijal.

U Baški glasoviti Dešantić, uz brk puk, koji ga nipošto neće, šeptri se još uvijek kao načelnik, jer se već dve godine razlaže da raspisom novih izborih.

Osogodjaju občinske izbore u Erku utišaju se, jer su izbori u II i III treti počeli iza propisanog sata i jer kad padaju dva tretia, red je da padne i treći itd. itd.

A sad mi se smitje, ako sam smjeħ-vredjan!

Pogled po svjetu.

U Trstu, 18. marča 1885.

Razprava o proračunu je na svršetku ali ipak tužio se Slaveni, unatoč pomirljivim i laskavim riečim izuštenih od ministra, da neimaju stalne nadje, da će se izpuniti njihovo želje.

Vidi se, da baš ni Niemcem noido, kako bi sami htjeli. Neki zastupnici Knotz, Veliko-Niemec navljuju jo na českoga namjesnika, barona Krausa, što točno podupir. Čeh proti Niemcem — ali taj zastupnik bi dobio je nepouzdanu od svojih biročko-lipskog kotara, koji baš nije čisto njemački i u tom spisu mu se jasno javlja, da je nečuvenim načinom uvratio domoljubno čuvenstvo togata. Bože maj! da bi se hravatski kotari Istra htjeli tužiti proti zastupnikom izabranim u njihovih kotorih, koliko bi se tužba nabralo, mislimo da bi bio prepun predsjedničkih stol u Beče. U jučerašnjoj sjednici govorio je zastupnik tršćanske okolice g. Naborgoj te zagovarao nokojo žjezničke svezne, osobito onu Trst-Hrpalje.

Nj. V. prestolja naslijednik carević Rudolf sa suprugom prispeo su u grčki grad Pirej 15. t. m. Tu bijahu pozdravljeni gromom topovaca. Šan kralj i njegov sin sa ministri došli su na brod i pozdravili su priestolonasliđniku srdačno. Grci su oduševljeno pozdravili visoko gostove. Jedna francuzska oklopnača (fregatta) došla je iz Smirne a Contre-admiral Comte pozdravio je vrlo ljubozno našega priestolonasliđnika. Od svoga se rida, da je naša država u dobrim i mirnim odnosaših sa svim velikim vlastmi. Pogovara se, da će na Cetinju Njegova carska Visost urediti stvari gledo Krivošijah i da će se moći tada povratiti onđešnji bjogunci svojim kućam. Koliko neće jednakih proplatiti od vesolja!

U Zagrebu se ozbiljno počelo raditi o tome, da se započne zidati novo kazalište. Kako kažu u tu svrhu potrošiti će se 430.000 forintih, a kazališta (teatar) će se zidati još ovoga ljeta.

Iz Cetinja pišu u jednoj tamošnjoj novini, govoreći o sjajnom dočeku, koji se pripravlja za priestolo-naslijednike: »Uvjereni smo, da će kod ovako

uzvišenih umovah, blagorodnih srdačab, kojima je Bog obdario naslednike priestolja Rudolfu i Štefanju više vrediti iskrena srdačnost nego sav izvanjski bljesak. Vidi se da je ta moćni narod iskren i pošten.

Ništa dobrog nejavljaju pak iz Albanije. Tamo su počeli ozbiljni nemiri; sami Turci su se pobunili proti vlasti u Carigradu. Uskoci su zauzeli Prizren i prisilili tursku vojsku, da se povuče u tvrdjavu.

Što se sve tu sibiva, za pravo se nezna; govorile su neke novine, da su nezadovoljnici užgali grad Prižren — ali to, kako se čini, nije istina. Neki pak govore, da su se nezadovoljnici povukli u gore.

Bilo kako bilo, nemora ići baš dobro. — Glasao se, da će i Šebi, koji su još pod Turčinom u plamen.

Rusija i Englezka su se pomirile za neko vrijeme radi Afganistana; koliko će taj mir trajati, nezna se za pravo. Rusija kako se čini, nije podupinu povjerovala prijateljstvu njemačkomu, zato je za ovaj put, obećujući bolju sgodu, zapustila afgansko pitanje neka stoji onako kako je.

Englezzi su opet izgubili jednu tvrdju «Kasala» — u Egiptu im ido veoma zlo, a boljemu se niti nonadaju. Veliki je pomoć medju vojskom, radi nestošice vode i radi nesnosne topoline. Onaj prorok Mahdi kaže, da imade veliku vojsku do 100.000 vojnika. Ali kako se vidi, nevjerojito se baš tomu krovomu proroku, premda se znade, da je jako čvrst i u svojih pozicijah.

Talijani u Egiptu još se nisu sukobili sa neprijateljem, ali očekuju sukob sa časa do časa. Govore, da će zaposjeti Suakin. Hvalo se u velo sa prijateljstvom Turčina, ali u Turčina slabu prijatelja.

Luča i Mara.

L. Stel jih kuma videla?

M. Ču, kogni, kade?

L. A pejnjili su jih tamko k moru ono ne-sređuo tabelaro i robilionište.

M. Ma tr dobro njin stoji. Ča njin nisu dosta naši mužči, Frantin i Jurin predikati: ljudi budite pametni, ljudi neverujte višu tujem klatežu i gladon lego svojemu čoveku. Ni njim bilo dosta, da su jih i naš gospodin opominjali, da ni na sen onen, ča se govoristi, ni koliko je črnega za nohotom ale oni nisu dali njenemu niš zaprijeti leg samo onen, ki su jih po ostarjavi zavalevali a sada neka njih oni pomorni.

L. Al brižne ženi i deca, ka nisu krvni dižnici.

M. Decu mi je veramente milo al je bilo i ženici, ke su pomogle svet zmučevat, vapijući da imaju nemirnjači pravo, da neka se i cesar na koričnjacih od soli podpiše, majko hi se znalo, da su prave.

L. Jur bi moralit on ki je tu komediju zivičardi, da se ga na rožnje peče, učće sada sakukoveh ljudi zarad tegu trpet.

M. Ma će bit to i sekemugo i nauk za drugi put, ač će provo promljkast leg reče al stori će nebi ni otrok v zibebe storil.

L. Ma da se dabelo smiju oni ki su zarađu polisuntali.

M. Muči vo, če benj i njin prit zeleni petak.

L. Ši i ti kuma Mare ca cula kako je neki pišal na onem foje, ki še stampa na Parenze, da su nasi na Lovrancu pobili neke tabelli, zao da smo mi «epro sangue» i da mi čemo talijanskū i nemšku skolu a potesta i sekretario i konzijer, ki drže s Hrvati, da te morat kopita pobrat.

M. Da ti pravo recen, niš nis cula ne zao nas Frantin govor, da se neće pacat s tua poreckum lazitorum, ka nima nikad muske besedi lego brhje i lajanja po zensku. Legi nekako odušmi se čini, da smo mi si «epro sangue» a nasi potesta, nas sekretario i ši konzijer da su Hrvati al da s njimi drže, zao nisu zlodjeja ševoje judi batolali. Mane se paro, da nasi žnaju šamo kritici i bestimat a nis pametnega štorit.

L. Ce baš ti rekla, koliko šu platili za naplat-one nemotarjo i lazi?

M. Govore, da njin pisa vološki Moreto a maku.

Različite vesti.

Pokrajinski zakon. 7. Februar 1885. P. Z. dr. G. Počas občanja donosimo danus krunski tumči pokrajinskoga zakona 7. febrara 1885 sadržanog u broju 8 pokrajinskoga zakonika. Stupio je u krijepti dne 2. m. jer je taj dan proglašen. Čitateli neki najprije predstavljaju zakon, kojeg smo poslednji put tiskali u poslisku.

Dogodjaji u Kastvu. Oso-

bitnih vestiša iz Kastva neudobno, jedino da se javlja, da se je nared umrili a bunutnici prestrabili, te da se sada avakovu izgovaraju. Izrađeni sudac svršio je svoj posao. Sada je spis kod državnog odvjetništva, koje će proti izgradnjom plovnosti kane dati sv. Otu na dan jubileja novo misno ruho.

Nova hrvatska opera. Pjevanih bijaše u Zagrebu pretprije subote sa veoma dobrim uspjehom. Riječi za novu operu, nazvanu »Zlatnac« napisano je durviti hrvatski pjevač Harambašić a uglasbio ju duveni glasbotvorac Iv. pl. Zajec.

Čestitamo jednomu i drugomu na krasnom uspjehu.

tri puta Bog pomaže. Ali jok i po drugi put ista komedija, pa akoprom bijaše po litici naš glavar okružen visokimi glamurima, dapaće članovi političkoga društva i starokoga, sasvim tim se nije da ništa postići. Ovaj put jo gosp. Elusegg tražio samo 18 for. Hrvatskoj manjini, koja nebitjede prisustvovati izboru občinskega vijeća, bjeđe da političke oblasti nametnutu globo. Ta ista manjina ilustrira svoj stupak u posebnom utoku upravljenom na namještajstvo, kojim se opisalo način, kojim je gosp. Cleva kroz 7 god. občinom upravljava. Mi znademo, iz vlastitog iz kustava da političke oblasti kasno rješavaju uteke, al ipak, nadamo se, da neće biti posveta zaboravljen pri tom poslu temeljni zakon od 1867 godine, koji nam pruža pravo utoka. — Da nebi i nas Bog naduđe darom, kako je nadarilo i Buštanje — da nebi ostali pod vječnom diktaturom Cleynom, košto to ostaše Buštan pod Desantcem — ali mislimo da zemlja mjenja i obeda.

Međutim neka slobodno pase i tovi g. Cleva skopce i janjece bit će tušći za freju. **Jubilej sv. Otca pape.** Rimski novine javljaju, da će buduće godine slaviti sv. Otca pedesetogodišnjem svogni svećenikovanju. U tu svrhu da se sine ved sadi kolj u Vatikanu toli u osta ih katoličkih krugova po svoj Italiji velike priprave, da se jubilej sv. Otu do stojivo proslavi. Mnoge gospoje talijanskog plemstva kane dati sv. Otu na dan jubileja novo misno ruho.

Novi hrvatski operi. Pjevanih bijaše u Zagrebu pretprije subote sa veoma dobrim uspjehom. Riječi za novu operu, nazvanu »Zlatnac« napisano je durviti hrvatski pjevač Harambašić a uglasbio ju duveni glasbotvorac Iv. pl. Zajec. Čestitamo jednomu i drugomu na krasnom uspjehu.

Pomorske vesti.

Navl za brodove na jedra iz Trsta.

Za Marsilju frk. 12 po ton. dugah
Cetin * 12 i pol * *
Bordeaux * 13 i pol * *
Multa * 18 * * lesa
Algeriju * 28 i pol 1100 unč. franc.
Messinu * 18 1200 * mlet.
Capri * 26 * *
Palras * 26 * *
Pirej * 25 * *
Aleksandriju * 26 1000
Port-Saíd * 25 *

iz Fleke.

Za Marsilju frk. 12,50 po ton. dugah.
Cetin * 18 * *
Bordeaux * 14 * *
Marsilju * 14 * * bordun.
Cetin * 14 — * *
Port-Vendres * 16 * *
Algeriju * 30 po 1100 unč. mlet.
Batum * 160 po prazn. barili.

Navl za parobreda iz Rieke:

Za Cetin frk. 12 po ton. dugah.
Bordeaux * 14 * *
Rouen * 16 po 1015 kig. hrast. drva
* * 2030 po 1000 lit. vina.

Kretanje austro-ugarskih brodova u tudi i inozemstvu.

Održali su
Trst 10. mar. Josipa M. Marochini za Port-Saíd. — Rieke 8. mar. Venere, Bakid za Marseliju; Antuna M. Peršalić za Volo; 10. S. Nicolò, Diminlić za Gruž; 11. Dešković A. Negovaci za Cetin; S. Antonio, Vidulic za Mali Lošinj. — Štale 24. vel. Jacob, Gurid za Marseliju. — Zidone 28. vel. Ardito, Milli za Novu Yorku. — Fray Rentor 3. vol. Gino, Camacci za Canale. — Carthagene 28. vel. Miroslav, Pavletić za Filadelphiu. — Carijija 2 mar. Annalisa, Klešić za Zeleni Kap; 7. Hrabren, Fišković za Montevideu; Jafut III. — za Capo Town. — Marselj 5. mar. Euphenia, Premuda za Torrevieja; Nino, Kozulic za Cetin; Furjan Rogusin za Martinku. — Montevideu 30. slet. Ego. Gjadrošić za Barbadoce. — Mjelaka 5. mar. Rachel, Geršković za Palermo. — Aleksandrijë 25. vel. Neptun, Visal za Cipar. — Pernambuka 12. vel. Glusto dall' Argentino, Ragni za Rio Grande. — Bresta 29. vel. Ciro, Martinolić za Cardif. — Ayra 5. mar. Artiere, Campacci za Domoraru. — Suse 24. vel. Petka, Lucianović za Marselju. — Aleksandrijë 1. mar. Vajale, Migotti za Trst; Poschlich, Tommiz; Silve, Tarabocchia za Trapani. — Falmoutha 7. mar. Protekt, — za Livorno. — Carigrada 3. mar. Adamo, Kraljević za Genuu. — Vola 24. vel. Lavori, Vidulic za Trst. — Haře 8. mar. Florida, Škopinlić za Cardif. — Samaranga 23. vel. Glusto, Radosović za Melbourne, Libro, Glavni za Sourabaya. — Hulls 9. mar. Honnor, Marcellin za Port Natal. — Marselje 9.

mar. Cristoforo Romano, Thian za Rieku; Američka, Valentini za Torrevieju.

Dodataci u:

Trst 6. Marca Rona, Calcagno iz Brindisi, Vincenzo Millo iz Mollette, Irene, Paskvan iz Novo Orleans. — Rieku 6. mar. Vesna, Stipić iz Jakinu. 10. Marte, Dominij iz Palermo; Cumulus, Menegotti iz Orana; 11. Erica, Martillo iz Santorina. — Bordeaux 4. mar. Padoza, Stipanović iz Rieku. — Cagliari 2. mar. Perseverance, Dobrilović iz Oristanu. — Marselje 5. mar. Nina, Kozulic iz Rieku, Novi Kine, Kersić iz Rieku, Petka, Lucianovic a Susc. — London 5. mar. Conte Igalo I. Kamonarović iz Demarce. — Genova 6. mar. Peleg, Matković iz Aleksandrije. — Barcellona 3. mar. Jona, Randić iz Savannuh. — Malu 24. vel. Jacob, Guric iz Burgasa. — Novi Jorku 24. vel. Arleto, Šarjanović iz Barbadoce. — Delware 21. vel. Francesca T. Tonetti iz Bremena. — Carigrad 8. mar. Sredstvo, Car iz Novo Jorka. — Novi Orleans 21. vel. Matteo Prema, Soppa iz Havre. — Sacou 9. mar. Štefana P. Skurić iz Bouca. — Batum 26. vel. Triton, Kirilović iz Carigrada, La Fortuna, Žiga iz Trsta. — Carigrad 2. mar. Adamo, Krstaj iz Batuma. — Buenos Ayres 6. vel. Pio, Peršilić iz Marselja. — Volo 23. vel. Emma, Pendo iz Mijotaka. — Cete 8. mar. Nina, Kozulic iz Rieku. — Filadelfija 27. vel. Francesca T., Tonetti iz Bremena. — P. Hadz 27. vel. Emilia T., Radonić iz Montevideu. — Marselje 10. mar. Grobnič, Štuk iz Rieku. — Bon 13. mar. Stiliceno, Vranic iz Rieku.

TRGOVACKE VESTI.

Kava Rio	for. 42. — do for.	—
* Santos	52. —	60. —
Eukar tučen	20. —	—
Uje za jelo	42. —	44. —
* dalmatinsko	43. —	48. —
* talijansko fino	70. —	100. —
Riza talijanska	15. —	21. —
indijanski posk.	13. —	19.50
Papar Bravuš	80. —	—
Bakar Troms	—	40. —
Petrolj	10. —	11. —
Mast ovčačnja	37. —	38. —
* angloška	48. —	—
Slatina obilata	54. —	—
Maslo	60. —	60. —
Loj Dalmat.	40. —	—
Naranča puljizka	2. —	6. —
Rozlični puljizki	6. —	8.50
Limonino mnogo os.k.	—	—
Mandar Dalm.	80. —	81. —
Smokva oskud.	—	—
Loca	15. —	20. —
Vuna bosanska	105. —	115. —
dalmatinska	112. —	115. —
* latarski čista	118. —	120. —
Keže strojene poplat	140. —	160. —
* kravje	165. —	280. —
* telecje	357. —	516. —
* surove volovje ov-	—	—
dašnje svježje	48. —	56. —
* suhi dalmat.	95. —	111. —
* telecje	150. —	200. —
„ janjeće 100 komada	72. —	98. —
Sleno	1.60	—
Šljivo bosan. srbško	16. —	20. —
* hrvatsko	18. —	15. —
Pčenica poskočila	8. —	—
Kukuruz vlački	6. —	7. —
* banatski	5.50	6. —
* hrvatski	5.25	5.75
Vino puljizko	14. —	18. —
grško	14. —	—
dalmatinsko	15. —	26. —
intarsko	26. —	—
Raž Azov posk.	7. —	10. —
Zob mugurska	7. —	—
* hrvatska	0.75	7. —
* arbanaška	8. —	—

Tršćanska burza

od dan 18. marta	
Australska pop. renta	for. 83.30 do for.
Ugarska	* 98.70 * 98.90
Ista u zlatu 4%	* 98.05 * 98.85
Dlonice nar. banke	* 870. — * 870.35
* kredit-banke	* 300. — * 300.
Talijanska renta	* 96.5% * 96.5%
London 10 lira	
starinah	* 124.50
Napoleoni	* 9.77.50 * 9.79. —
C. k. cekili	* 5.70 * 5.73
Državne marke	* 60.50 * 60.55
Iste francuske	* 48.75 * 49. —
talijanske lire	* 48.65 * 48.80

Lutrijski brojevi

od 15. marta	
Trst	86 5 21 63 65
Linc	77 78 3 5 62
Budapest	75 82 27 50 66
dne 18. marta:	
Prag	68 30 1 12 79
Lavori	4 65 12 60 65
Hermannstadt	22 60 1 81 71
Innsbruck	40 13 58 21 53

**Podružnina u Trstu e. kr. povl.
austrijskog životinjskog zavoda**

za trgovinu i obrt.

Novo za ukrašenje

u bankah uz
4-dnevni odzak 3^{1/4}%
8-dnevni odzak 3^{1/4}%
30-dnevni odzak 3^{1/4}%
u napoleondorih uz
50-dnevni odzak 3^{1/4}%
3-mjesečni odzak 3^{1/4}%
6-mjesečni odzak 3^{1/4}%

Okrupni odjel
u bankah 2^{1/4}%, kamata na svaku svotu
u napoleondorih bez kamata.

Naputnici

za Beč, Prag, Pest, Brno, Tropavu,
Lavov i Rieku, nadalje Zagreb, Arad,
Grač, Hermannstadt, Innsbruck, Glebova,
Ljubljana, Salzburg bez troškovih.

Kupnja i prodaja
od deviznih efekata, takodjer unovčenje
kupovina uz 1^{1/4} % provizije.

Predujam

na varante, uvjeti na emisiju i izdavanje uz
otvor kredita u Londonu ili Parizu 1^{1/4} %

provizije za 3 mjeseca.
Na istoku, 0% godišnji kamatah
do iznosa od fr. 1000; na povode iznose
glasom posebnog sporazumjenja.

U Trstu 1. oktobra 1884. 53—10

Odlikovan „Specialitet“ P. Slocovića-B.

Ljekarna ,Alla Marina,

Često bilo užito bakalovo, izvratno sredstvo
za slabušnu dijecu, sluzi na unutarnji rakitnik,
skroštu, nabrekajuće žlicidu itd. Olimski stu-
kljenicu 60 novčića.

Uživo bakalovo jedoželjeno, popravlja-
juće doktorovu tvar krvlji, pravi izpravljivi
trpežni ulici. Olimski staklenice 60 novčića.

Naručbu uz pouzato obavljaju se
kretom pošte.

**Riunione Adriat. di Sicurità
u Trstu.**

Osigurava proti požarom, pravouzu po
sobom, rieka, i moru, proti tuči, i život
u svim kombinacijama.

Glavnica i rezervna društva 31. decembra 1883.

Glavnica društva. fr. 3.900.000 —

Reservni fond od dobitka 536.023.02

Ponuđena rezervna od dob-
takih od osiguravanja

na Život 150.000 —

Reservni fond za pokritje
prenosih vrednostih
predmetih 161.500 —

Premijne rezervne avih
odstake 7.342.780.98

Reservna za škode 207.001 —

U portfelju:

Promjile, koje su imaju
njatori budućih go-
dnih fr. 16.954.118.57

Ukupni iznos svih statkih
plaćanih od god. 1883.
do 1883. 114.949.817.01

Ured ravnateljstva:

Tia Valtirico broj 2 (u vlastitoj kući).
Filialke u svim glavnim gradovima Austro-
Ugarsko i u inozemstvu.

Založni papiri 5%
austrijske centralne banke zemljišnjega
kredita

(Banca Centrale Austriaca) od Credito fonderio
koji se amortiziraju u 38 godinah, pomoći
vrednih u preporuci sa vrednim osnivo konso-
latan i unosan uložak kapitalnih dočim nosi
polug sadašnjog kursa interes veći od

pet po sto.

Badi svoje solidnosti mogu se ovi založni
papiri upotrebiti za kauciju i takodjer ka pupi-
laci zaloge itd. itd.

Založni papiri od **5 po sto** centralne
austrijske banke za zemljišni kredit predavaju se
po polug svačadnjek kursu kod **FILL-
ALKE UNION BANKE u TRSTU** i kod njezine **Mjenarne**
Corsa I., gdje se takodjer propali kuponi
te izvršeno sredstvo dižu.

Skatulice se dobivaju po 25 i 35 novčića.

Balzam za ubo

Po mnogih pokusih pokazano je ovalni
balzam kao najbolje sredstvo; on odstrani
nagluhotu te se po njem zadobije opat jur
regubljeni uluk 1. staklenice 1 for. a. v.

**The Singer Manufacturing & Co
NOVA JORK**

samo za

JEDAN FORINT

na čedan može se dobiti Švicarski maklinu
„Singer original“, bez povisjenje cene.
Garancija 5 god. Poduka u kući badava.

**The Singer Manufacturing & Co
Corsi, Palazzo Sulem.**

Iglo za maklinu „Singer“ 3 novčića.
komad, ducat 30 novčića.

Izdavatelj odgovorni urednik M. Mandić.

Blagorodni gospodine!

Dakle si da dužnost, da Vam se za moje
zdravje zahvalim. Već me bilo ostavilo
više ljudi, tada se u toku ko Vašem
Dra. Rosa životinjskom balzamu te se odmah
nakon druge staklenice odustih zdravim.
Trpiš sam na žoludčanom krvi i onečuvljivanju,
osobito na glavobolji i neveslju, triput
sam danom danom avku uru. Čim sam
počeo uzimati Vaš Dra. Rosa životinjski balzam
odmah je bol popustio te sam sada poseve
zdrav i nadam se, da se bolest nude povrati.
Jer ima 28 dana, da je izčešće. Mogu
zastati dra. Rosa životinjski balzam svakom
što bolje preporučiti te to i činiti kod svih
mojih znacajnih, koji trpi od iste bolesti.
Zahvaljujem Vas, a iznovice i jesam sa
počitanjem

Mihail Steiner,
posetnik u Zimatu.

Brza i sigurna pomoc za bolesti želudeca
i njozine posledice.

Obraza zdravlja

ovis, gotovo o sačuvanju i pospješenju pro-
bez, jer ovu je glavnu postugu zdravlja, te kol-
ješljeno poti do sive dobrostani. Najbolji
dostaci iček za urediti probavu, primjereno
mješanje krv i odstraniti nezdrav dešticu
krv jest vezna pozitati i objavljivani

dr. ROSA životinjski balzam.

Prirodjan je od najboljih, liečućih na-
krijeptih zelenjaka, izkazan se osobito kada
je jaranja, nadimanka, bljuštanja, kod bo-
lesti u ūstini i želudcu, želudčanom krvi, ko-
dejstvju, hipnotizira i melanthozu (nevoljno slabo
probavu); on ozivljuje svu vježljost prob-
ave, dudi, trpi do dobiti životinjsko ūsto iznovo
i želudac. Uzeli ova izvratno vlasni-
stosti, postao je siguran ljudski domaći lek
i radi toga svuda je poznat.

I staklenica 50 novčića dve staklenice i for.
Na tluču pojavljuju pljamah, labika svaki
pročišću. Salo se na frankarsku pismu ne ave-
strano uz ponuke senova.

OPOMENA!

Da se izbjegno nemilom zgodam, pro-
sim a v. p. g. narudžike, noći zahije-
vajući ūstino fr. Rosa a životinjski balzam iz
ljekarni B. Fragner u Pragu, jer sam
opazio, da su dobiti narudžibolj od više
novešnjem smjeru niko nu tražili jed-
nostavno životinjski balzam a ne iznoso: dra.
ROSA životinjski balzam.

Pravi dr. Rose-a životni balzam

dobiva se samo u glavnom akcijskom B.
Fragnera, ljekarni akcione oružju u Pragu,
ugao: „Sportnergasse“ Br. 205-3

U Trstu: P. Prendin, G. Forboschki,
Jak. Sermanni, Ed. v. Lottburg i Ant.
Suttina, Carl Zanetti, ljekarnici

U Zadru Androvic N.; Rieka J. Pro-
dam; Dubrovnik J. Aloksić; U Hrvatskoj i
Slavoniji stedice ljekarne: Zagreb Arazini
C. A. M. Milandra braća; M. L. Finkh-
Stara Gradiska St. pl. Varičići; Belo-
vci Hrđelj. Osik J. G. pl. Dalmes Brod n. 5
N. B. Kuković. Gospod V. Vonk. Gljergić; R.
Polačelek, Jasna E. p. Tomić; Janiš E. Tol-
lović, Karlovački G. Finđaj; E. pl. Šindović;
Križevci L. Brotko; Nova Gradiška D.
Dianes. Novišto; A. H. Drapčević, Otočac V.
Čabar Ogulin; Jos. Finkh, Preigrad H. Bi-
linski; Žemun F. pl. Banka, Šubić J.;
Wortholmien, Valpovo; Aloz Doszadhy
Finskoči Fr. Horzic, Vukcar, Pol. Kir-
baum, Varaždin A. Kusy, Županje Mal-
ter A.

Sve ljekarne u ūstu trgovino sa mate-
nijom robom u Austro-Ugarskoj, Imadu
kladištu tog životinjskog balzama.

Tamo se takodjer dobije:

Pratio domaće mazilo
proti otek, ranam i svakojako
upali.

Ako se čedan prie upala, ill otrdu, i
kad svakog oteka, kada crva u prati i za-
nolici, kada živutina, kada morsko (mrvi)
kosti, kod reumatičnog oteka, krenčno upala
u kojencu, rukah i ledjih; ako si koko
nugine, proti kurjani oku i potu nomu, kod
ranjenih rukih, proti lišnjem, proti telu-
čici, nukno za dame u bljajce, peruvians-
kih daski, proti kože, ujma bolega mazila li
upali kože, ujma bolega mazila li

Zavrsni otek brzo se izlijevi; smrad
koji je oteka teže, iznosi ova mazila brzo i
ranu izljevi. Ovo mazilo je rudi tako do-
bre, što odmah pomože i ranu po prste
ne zacieli, dok nije ran gnaj iz ne živutin.
Zaprijeti takodjer rast divljeg mesa i ūsta
od upata. Takodjer ublaži bolesti. Oto-
rone u tekušu ranu moraju se mičnjom
domi izprati, zatim se na nje ovo mazilo
upali kože, ujma bolega mazila li

Skatulice se dobivaju po 25 i 35 novčića.

Balzam za ubo

Po mnogih pokusih pokazano je ovalni
balzam kao najbolje sredstvo; on odstrani
nagluhotu te se po njem zadobije opat jur
regubljeni uluk 1. staklenice 1 for. a. v.

**The Singer Manufacturing & Co
NOVA JORK**

samo za

JEDAN FORINT

na čedan može se dobiti Švicarski maklinu
„Singer original“, bez povisjenje cene.
Garancija 5 god. Poduka u kući badava.

**The Singer Manufacturing & Co
Corsi, Palazzo Sulem.**

Iglo za maklinu „Singer“ 3 novčića.
komad, ducat 30 novčića.

Nekoliko više
The Singer Manufacturing & Co
NOVA JORK
samo za
JEDAN FORINT
na čedan može se dobiti Švicarski maklinu
„Singer original“, bez povisjenje cene.
Garancija 5 god. Poduka u kući badava.
The Singer Manufacturing & Co
Corsi, Palazzo Sulem.
Iglo za maklinu „Singer“ 3 novčića.
komad, ducat 30 novčića.

Latteria Milanese

(milanska mlečarka)

Acquedotto br. 17.

Podpisani smatra se dužnošću.
upozoriti mnoge narudžbe, da ima
u mlečarki svišta i suha voća, iz-
vrstna divljaci, zelenina sve
polag očenja na trgu Hleba geno-
vezku, kolacan mletak, slasnicu
padovanskog, gorki, kolacan salon,
masla svišta svaki dan iz Milana.
Krem za cavariti, tučenog površja
pre vrsti, kisele mleke. Za objede
i solje ovirajući se narudžbe sa
pladnji površjem bogato naresen,
takodjer u lodu. Narudžbe za pokra-
jinu Izvajaju se neodređeno, nu ne
izpod 5 kilograma.

48-3

M. Melchiorre.

Podpisani často se objaviti trgovcem,
obratnikom, novčarom, osiguravajući
državnom itd., da su otvorili ovjeđe tvornicu

Pečatači vulkaniziranog kaučuka.

Corsa br. 47 — I. p.
te jamči da točno i dobro izradjene svoje
pedata takodje, da se mogu natjecati sa
osim herbičkim i bežičkim tvornicama i što
se tko «veoma nizkih cijena». Izradjene
su pedata kojegod drugo po lošo; Pečati,
Rijetkije, prikladni za dureve, kano: an-
tovi, medvjedi automatični, skatuju za
Sibirs. Crayon sa perom-pedatom itd. itd.
Pečati na dnevnikom i za označiti registre,
naslove, dionice itd.

48-20

Primaju se takodjer pečati na poprav-
nik. Narudžbe iz pokrajine obavljaju se bez
platnja. Sa odličnom sticanjem.

Macerata & Battara.

AL VOMERO VERDE

Tegovina su željezom: **Piazza
della Legna** porta Nro. 6.
Dobiti su počuvaljko oružju za
poljoprivredu i sanatoriju uvozajuće sva-
koga i predmeta za kuhiće i obitelj.

Svoj uz najnižu cijenu.

SUKNO ZA ODIELA

od trajno ovjeđe vune za čovjeka srednjo
vještine:

3-10 metra	za fr. 4.00 iz dobre vune za odjeću
• • •	• • • boje
• • 10-	• fine
• • 12-	• prav fine

peruviana iz našinje vune u najnovije
barvaji, najnovije za suknju oblađuju za
gospo, motor f. 2.

Crni kružni palmerston iz ūste vune za
zimne palete po f. 5, 6, 8 do 12. jeden.

Zelo lupa oblađuju, hlače, vune suknja,
takimano za suknje u dežne plaže (tūf),
rašinu, komla, (grabenčina), chevoluta,
tricot, haljina za dame u bljajce, peruvians-
kih daski, nukno za dame u bljajce, peruvians-
kih daski, priči kimalu nij ne ostalo, ja
tej zgođa slijepa, ako tvornice za suknje
staklenice prilike označujuju, suj u teh
staklenih odrežki od cellu delov in
no od krajeva; namen tagec postopanja
je razumljiv. 48-4

Neprištani ostanki se zamjenjuju ali pa
se donar povrće.

Dopisovat se more nemški, magjarski,
češki, poljski talijanski in francoski.

pripremljeni.

Raspodjelj se uz gotovinu ili post. pou-
zejm. Danonice razasluju i u sve krajove
sveta ove ponjave i jesu svuda na dobrom
glasu jer se mogu upotrijebiti mjesto pokrivaju-
ci jer su prije više nego li dobrostruko stojale.

Naslov:

1-6 Trgovina Tkanih

J. H. Rabinovitsch

Wien, II., Schiffsmagazin.

Počastna diploma

Fichtennadel-Extract.

Najnovijim iznosašćem profesora Friedländusa, da se može ista

upala plućih prenešena na zdrava pluća pomoću zametka-glijive,

tvrđena je iznove visoka vrijednost čišćenjem našeg zraka kojeg usi-
šemo, te nebi smisli nitko kasniti u kućah, napose u sobah, za djecu,

bolešnike i spačave upotrebljavati smolni bogati smrekovni extrakt.

Kod kataralnih bolesti prisijuh, kaslja, kod djece, slabe na prsih, kod

krčevitog, težkog disanja, ižkašljivanja krv i reumatičkih afekcija,

je usisanje sa izvrstnim smrekovim extraktom pomiješanog i očišćenog

zraka od neizmjerne, sa mnogobrojnim sjajnim usipanjima posvjeđenočene

vrednosti. Ciena velike staklenice 60 novčića. Ciena patentirane prašnice 1 fr.

B. Ringler's Söhne Wien.

Tiskom V. Dolenca.

Za ovu korizmu.

proporučuju se »Hrvatski Bogoslužbenik, u
kom oimje jutnja, večernja i ranjska plesa-
ma i put od kriza, oči velike nedjelje, pli-
ševi, Gospin blagdan, Ruzzari, Litvinje, Gospin
Mlad, Jelo, Vodokar, Sveti Petar, Sveti Ivan
i Sveti Simeon«, kako se služi sv. misa staro-
venski, odjeli na sv. Juriju, Sv. Antu, apostolu sv.
Cirilu i Metodu, Ačkiju, prošenje itd. itd.
Nabavila se kod uprave »Narodnoga Listka« u
Zadru. Mehko zapada f. 2-7. To pošalje un-
pred, prima novčić od preko 400 stran-
ki u kuću bez kakvog postarskog troška.

Dobiva se i za mjesecne obroke.

ZANIMIV OGLAS

U velikom skladištu pokraćstva i
tapcerije G. Ghereschlak-Via Farneto
br. 12. I. p. imade uvjek pripravni
fustan za postelje, lipanjicu sa veoma
doljom tvrdinom u cijeni od 6 for. napred.

Duvani i sofa lipanjicu i pokrili
većom dobrom vrati kretona i jute u
čeli od 15 for. napred.

Pokućstvo za sobu, sjedala, noslo-
jači, stolice tapcerije itd.

Pima svaku načelu tapcerije uz
povoljniju cijenu nego li ostal, budući da
imade vlastitu radionicu tapcerijah, dr-
govljivost u skladištu tvarih za pok-
raćstvo.

Dobiva se i za mjeđusredne obroke.

PRIPOSLOAN.

Upozorujem stovanje občinstvo, da je mo-
bilni Vlahov dobio na poslednjoj izložbi
u Calcutti 1883-1884. velike kolajnu i po-
časni diplomi.

Nduži javljaj, da nije to prvi put, i to
je moj nemir krijevili. Elsair bio odlikovan,
već dospađa mnoštvo kolajnih zlatnih, srebr-
nih i brončevih od raznih izložbi.

Zlatna plesna u ūstini, svakom, razni
medaljisti učinjavajući upotrijebuju ga u bolnicu
i svuda postignu najbolji uspjeh.

Sa postignjem „Romano Vlahov“ iz Šibe-
nika.

Moj Elsair Vlahov, zlatnica likov nadje-
vo u svih glavnih gradova sveta. Vlajka nadje-
vo na pavljanju. Način kako se razpoznuju
pravne staklenice i sanatorije.

Odjeli